

Halsema en de nog nader te bepalen landsgrenzen van Suriname

Geplaatst op juni 2, 2022

Er is na het bezoek van de burgemeester Femke Halsema van Amsterdam een onwelriekend staartje ontstaan in onder andere de Nederlandse media. Het bezoek van de burgemeesters – ook de burgemeester van Den Haag, Jan van Zanen, als voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, VNG – had tot doel om de banden met Suriname aan te halen en om excuses aan te bieden... zonder naar de volksbuurten te gaan.

Frappant is dat Halsema geschrokken zou zijn van 'de staat waarin het land verkeert'. Het land zou zijn leeggeroofd, maar de vraag rijst door wie. Wie heeft de trend gezet om Suriname leeg te roven? Voor wie was Suriname een wingewest? Wie heeft Suriname onafhankelijkheid gegeven met 'nog nader te bepalen landsgrenzen'? Halsema is of naïef of een zeer getalenteerde actrice.

Waarom ze precies hier was is een raadsel, en eigenlijk moet men onder de opties uitsluiten, dat het draaide om Suriname en Surinamers. Want, wat voor belang heeft Halsema om vast te stellen dat Suriname leeggeroofd is? Wat slaat haar om zulke uitspraken te doen? Suriname is leeggeroofd en dan? Wat ga jij kunnen of mogen doen? Of is het gewoon om de boel hier op te stoken? Wij vermoeden dat de missie van Halsema en haar collega een spek-en-bonen-missie was, om een beetje van de Surinaamse zon en het echte Surinaamse eten te genieten, maar men heeft regen aangetroffen en een overstroomd paradijs.

Wij hebben eerder hier aangegeven, dat de in Amsterdam aangeboden excuses door Halsema onfatsoenlijk zijn, omdat ze ongeadresseerd waren en derhalve niet gemeend. We hadden ook aangegeven dat het overgrote deel van de nakomelingen van de tot slaaf gemaakten in Suriname wonen. De spijtbetuiging was gericht op Nederland met als drijfveer de rust en vrede van de witte Nederlander. De invloeden van de slavernij zijn nog steeds te merken in bepaalde omvangrijke gemeenschappen in Suriname, omdat het echt niet zo lang geleden is dat de slavernij in Suriname is afgeschaft. De gevolgen zijn te merken in bijvoorbeeld de economische participatie van de nakomelingen van de tot slaaf gemaakten en de huisvesting van deze gemeenschappen. Dit alles draagt bij aan het gevoel van armoedebeleving van deze gemeenschappen. We hebben het dan over de vele volksbuurten met ontwikkelingsachterstanden.

In elk geval is in een artikel van de Nederlandse media verschenen dat mevrouw Halsema moeite heeft met de wijze hoe ze tijdens een trip naar plantage Berlijn (Boni trail) in het gebied van de 'Boni Negers' is behandeld. Het zou vast onderdeel van het bezoekschema ter plekke zijn om met ketens om de enkels te lopen zoals de tot slaaf gemaakten bij hun ontvoering deden. De burgemeester vindt dat het niet nodig was dat ze die ervaring moest hebben om dichterbij de realiteit van de tot slaaf gemaakten te komen. Ze geeft aan, dat ze met de meest oprechte gevoelens spijt heeft betuigd in Amsterdam en daarna in Suriname. En precies hier zien we dat de Nederlandse politiek over slavernij wil praten, maar dat ding niet willen aanraken, ze zijn bang en huiverig voor de kettingen. Dat is te confronterend men weigert te erkennen wat men gedaan heeft met en in Suriname. Dat verzwijgt men ook in de Nederlandse schoolboeken.

In het Nederlandse bericht is veel aandacht voor de opvattingen die geponeerd zijn door de voorzitter van de Nationale Recreatiecommissie, dhr. Armand Zunder. Die heeft aangegeven dat spijtbetuigingen geen zin hebben zonder reparaties. De Nederlandse burgemeester en politica betreurt deze houding, maar wij begrijpen die houding wel. Er is namelijk in de Caricom een besluit genomen om een Caribische eenheid en beleid te hebben met betrekking tot reparaties vanuit de landen die in de Caribische regio (Engels-, Frans- en Nederlands-sprekend) slaven hebben gehouden. Vanuit dat Caribisch besluit zijn dan de nationale reparatiecommissies benoemd waarvan Zunder de voorzitter is. In een uitgebreide wetenschappelijke beschouwing heeft Zunder kunnen vaststellen wie in het huidige systeem hebben geprofiteerd van de slavernij: dat zijn het Nederlands bedrijfsleven en de Nederlandse staat. Hij heeft ook kunnen berekenen hoe groot de rijkdom is die men met gebruik van slavenarbeid heeft vergaard. Van hem moet dus verwacht worden, dat hij consistent over herstelbetalingen moet praten. Voor landen die slaven hebben uitgebuit moet zonder dwang zelf een wil komen om schade proberen te vergoeden. Want die schade duurt voort, de tot slaaf gemaakten hebben de schade niet in hun graf meegenomen, maar het is overgegaan op de komende generaties. Kijk maar naar de krotten in Paramaribo. Men moet die moeite wel durven nemen om reparaties te verrichten, al zijn wij allemaal erfgenamen van wat de voorouders hebben misdaan en ondergaan.

We moeten niet willen om door te gaan alsof de slavernij diep en ver in het verleden ligt en dat het niets met ons te maken heeft. Er zijn groepen die kansarm zijn, omdat hun voorouders tot slaaf waren gemaakt. De impact is zodanig, dat hun economische positie en participatie niet van de grond komt, ze zitten met een slechte startpositie. Ook is de social fabric van deze gemeenschappen nog steeds danig verstoord, omdat er geen herstelprogramma's zijn uitgevoerd ter normalisatie van de situatie na afschaffing van de slavernij in 1863, 159 jaar terug. Na de slavernij zijn de slavenhoudende landen, zoals Nederland, snel tot de orde van de dag overgegaan alsof er niets aan de hand is. Dat is liegen tegen jezelf, maar dat mag je niet verwachten van anderen.

We willen bijna allemaal goede banden met politiek Den Haag, maar de slavernij en de uitbuiting van Suriname door Nederland zijn niet dood te zwijgen. Nederland wil zijn hoofd in het zand steken zonder gewetenswroeging te hebben, dat mogen ze. Maar, ze moeten hun probleem niet tot dat van ons maken. Feit is dat Nederland Suriname heeft uitgebuit, gesaboteerd en gefrustreerd. Niet eens een wezenlijke kathedraal heeft men hier kunnen neerzetten, laat staan sociale en onderwijswetgeving en -structuur. We hadden gehoopt aan het begin, dat we precies hier zouden hebben kunnen verklaren wat Halsema precies hier was komen doen. Maar nee, wij hebben er op dit moment geen antwoord op. En daarom is het vooralsnog grappig om dit alles aan te zien, die oppervlakkigheid.